

Sygn. akt I C 408/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2013r.

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Halina Grzybowska

Protokolant Magdalena Tobiasz

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2013r. w Świdnicy

na rozprawie

spraw z powództwa (...) **Komitetu Pomocy (...) w W.**

przeciwko **D. K.**

o ustalenie istnienia stosunku prawnego

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Komitet Pomocy (...) w W. wniosła o ustalenie, że między stroną powodową a pozwaną D. K. na podstawie umów zawartych w dniu 1 marca 2007 roku i 1 października 2007 roku na rzecz W. Ł. zamieszkałej w Ś. przy ulicy (...) istniał stosunek prawny dzieła na podstawie zawartych przez strony umów o dzieło. W uzasadnieniu strona powodowa podniosła, że zawarła z pozwaną w/w/ umowy o dzieło, których przedmiotem było wykonywanie przez wykonawcę opieki u tejże podopiecznej, przy czym wraz z umowami pozwana podpisała zobowiązania, wskazujące jakie są objęte umową czynności i wymagany rezultat. Interes prawny w ustaleniu, że strony wiązał stosunek prawny dzieła uzasadniła tym, że w toku analizy dokumentów finansowych oraz kontroli organów ubezpieczeń społecznych powstały w tym zakresie wątpliwości. Wyrok sądowy o charakterze ustalającym pozwoliłby na ich usunięcie, jak również wyznaczyłby jednoznaczny sposób postępowania w zakresie kontraktowania usług w przyszłości. Ponadto jak wskazała w piśmie z dnia 26 lutego 2013 roku strona powodowa mogłaby skorzystać z obowiązujących od 15 stycznia 2013 roku przepisów o abolicji w zakresie niezapłaconych świadczeń za okres od 199 do 28 lutego 2009 r., przy czym interes powoda nie jest ograniczony wyłącznie do sfery prawa ubezpieczeń społecznych, bowiem ustalenie charakteru parownego umowy z pozwaną wpływa także bezpośrednio na wysokość należnych zaliczek z tytułu podatku dochodowego, uiszczanych przez powoda, jako że zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. wyrok sądu cywilnego wiąże organy administracji publicznej.

Na rozprawie w dniu 14 czerwca 2013 roku pozwana D. K. oświadczyła, że nie jest w stanie ocenić charakteru prawnego umowy o dzieło i umowy zlecenia, pracowała za 100 zł miesięcznie i wszelkie dokumenty podpisywała na formularzach przedkładanych jej przez (...). Zarzuciła, że nie toczy się żadne postępowanie ani w sprawie podatku ani w sprawie składek ZUS i nie ma pojęcia dlaczego jest stroną pozwaną w tej sprawie.

Na rozprawie w dniu 12 lipca 2013 roku pełnomocnik strony powodowej uzupełniająco podał, że ZUS potraktował stosunek łączący strony jako stosunek pracy podlegając oskładkowaniu i także dotyczy to innych osób świadczących tego typu czynności jak pozwana i łączna wartość niezapłaconych składek od tych wszystkich osób wynosi ok. 1 000 000 zł i to nawet gdy wynagrodzenie wynosiło w umowie 30 zł, to składka na ubezpieczenie społeczne od takiej umowy

wynosi kilkaset złotych. Podał że ZUS mając wątpliwości nie wystąpił na drogę postępowania sądowego a arbitralnie podejmuje decyzje w przedmiocie podstawy składkowania.

Po wyjaśnieniu pozwanej przez pełnomocnika strony powodowej, że w umowie między stronami chodziło o uzyskanie rezultatu, na tej samej rozprawie pozwana uznała żądanie pozwu.

Ostatecznie strony zgodnie oświadczyły że między nimi aktualnie nie sporu co do rzeczywistego charakteru prawnego umów łączących strony w 2007 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strona powodowa zawarła w dniach 1 marca 2007 roku i 1 października 2007 roku umowy nazwane umowami o dzieło. Na podstawie tych umów pozwana zobowiązała się do opieki nad W. Ł. zamieszkałą w Ś. przy ulicy (...) w wymiarze po 1 godzinie dziennie w dni robocze za wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 110 zł. W zakres świadczonej opieki wchodziły usługi wymienione w pisemnym zobowiązaniu, min. sprzątnięcia, zakupów, prania i przygotowywania posiłków, podawanie leków wg ścisłych zaleceń, przeszycie odzieży czy obcięcie paznokci. Wykonane każdego dnia czynności pozwana zapisywała w specjalnie prowadzonym wykazie

Dowód: umowy k. 29 i 30, zeznania świadków G. S. k.60-60 odwrót, M. K. k. 60 odwrót, przesłuchanie pozwanej k. 61.

Pracownicy strony powodowej kontrolowali wykonywanie tych czynności pytając podopieczną czy zostały one wykonane i czy jest z ich wykonywania przez pozwana zadowolona

Dowód: zeznania świadków G. S. k.60-60 odwrót, M. K. k. 60 odwrót,

Pozwana podpisała oświadczenie datowane 10 stycznia 2013 roku, że wykonywała dzieło na rzecz (...) Komitetu Pomocy (...) w okresie i o treści zgodnie z w/w umowami zawartymi w latach 2007.

Dowód: w. w. oświadczenie k. 28.

Powyższe ustalenia oparte na przytoczonych wyżej dokumentach zgodnych, z zeznaniami świadków i pozwanej nie budzą zdaniem sądu wątpliwości,

Sąd zważył co następuje:

Przepis art. 189 k.p.c. stanowi, że strona może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Mimo uznania powództwa przez pozwaną nie zasługuje ono na uwzględnienie.

Strona powodowa wniosła o ustalenie, że między stroną powodową a pozwaną istniał stosunek prawny dzieła na podstawie zawartych przez strony umów o dzieło.

Żądanie strony powodowej nie spełnia przesłanek powołanego przepisu.

W ocenie sądu strona powodowa nie wykazała bowiem istnienia interesu prawnego w ustaleniu. Nie może stanowić o tym konieczność uiszczenia składek na ubezpieczenie społeczne, z tego powodu, że w trakcie kontroli organów ubezpieczeń społecznych powstały wątpliwości co do charakteru zawartej między stronami umowy i wiążącego strony stosunku prawnego dzieła. Nie może też przesądzić o istnieniu takiego interesu prawnego okoliczność, że a w razie ustalenia przez Sąd jaka umowa łączyła strony, strona powodowa wiedziałaby jakie umowy zawierać w przyszłości, albo też aby na podstawie wyroku ustalającego mogłyby skorzystać z obowiązujących od 15 stycznia 2013 r. przepisów w zakresie abolicji w zakresie niezapłaconych, należnych świadczeń.

Interes prawny w ustaleniu jest uzasadniony, gdy istnieje realne zagrożenie określonej sfery prawnej, a z ugruntowanego orzecznictwa i jednolitej praktyki sądowej wynika, że niemożliwe jest powództwo o ustalenie, jeśli możliwe jest powództwo o świadczenie. Bogate orzecznictwo zwłaszcza Sądu Najwyższego podkreśla także, że nie ma uzasadnienia żądanie ustalenia stosunku prawnego „na wszelki wypadek”, czy na przyszłość, lub do hipotetycznego wykorzystania w innym postępowaniu (tak. m.in. wyrok SN z dnia 8 maja 2000 r., V CKN 29/00, LEX nr 52427, Uchwała 7 sędziów SN z dnia 28 września 2005 r. I PZP 2/05, OSNP 2006/5-6/71, Wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 19 kwietnia 2012 r., III AUa 244/12, LEX nr 1164111, Wyrok Sądu Apelacyjnego w L. z dnia 24 stycznia 2013 r., I ACa 683/12, LEX nr 1314794).

Nie ulega wątpliwości, zdaniem sądu orzekającego w niniejszej sprawie, że jedna ze stron umów objętych żądaniem pozwu może domagać się ustalenia, że łączyła je umowa o dzieło w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w razie uzyskania niekorzystnej decyzji w sprawie podstawy i wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

Mając powyższe na uwadze sąd uznał, że strona powodowa nie wykazała istnienia interesu prawnego w żądaniu ustalenia.

Niezależnie od powyższego brak także zdaniem sądu podstaw do przyjęcia, że strony łączyły umowy o dzieło.

Stosownie do treści przepisu art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Wykonanie dzieła może mieć zarówno charakter materialny i niematerialny, a umowa taka jest umową rezultatu.

Zgodnie natomiast z treścią przepisu art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie, przy czym do umowy o świadczenie usług stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu, zaś przedmiotem takiej umowy jest dokonanie określonej czynności faktycznej, która nie musi prowadzić do osiągnięcia indywidualnie oznaczonego rezultatu.

Zdaniem sądu umowy zawarte przez stronę powodową z pozwaną, mające za przedmiot typowe świadczenie usług opiekuńczych, kontrolowane ściśle przez pracowników (...), jakkolwiek mające przeważnie za cel dokonanie konkretnych czynności przede wszystkim są umowami starannego działania, nie zawsze zmierzającego do osiągnięcia z góry przewidzianego rezultatu działania (np. wezwanie pielęgniarki, czy zamówienie wizyty lekarskiej w razie potrzeby, doraźne czynności pielęgnacyjne). Podobne stanowisko zajął m.in. Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 22 stycznia 2013 r. III AUa 888/12 LEX 1164111, Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 26 stycznia 2006 r. III AUa 1700/05 LEX 359844). Także w literaturze prawniczej przyjmuje się, że typowymi umowami o świadczenie usług w rozumieniu przepisu art. 750 k.c. do których stosuje się przepisy o zleceniu należą m.in. umowy o nauczanie, o wychowanie, o sprawowanie opieki, o pielęgnowanie, o świadczenie usług medycznych, zawierane w szczególności z różnego rodzaju prywatnymi placówkami oświatowymi i wychowawczymi (przedszkolami, szkołami), zakładami leczniczymi, opiekuńczymi, korepetytorem, lekarzem, pielęgniarką, opiekunką do dziecka (tak. m.in. Nesterowicz (w:) J. Winiarz, Komentarz do K.C., t. II, 1989, s. 692).

Biorąc powyższe pod uwagę powództwo oddalono.